

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 24 februari 1932 kl. 12 m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner om tillverkning till avsalu inom landet av porter med 18 procent inbryggningsstyrka.

(2:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 182 i första kammaren av herrar *Nordborg* och *Lindblad* samt nr 246 i andra kammaren av herr *Lithander* m. fl., har hemställts, »att riksdagen måtte taga under förnyat övervägande och för sin del besluta sådana ändringar i gällande maltdrycksförordningar och rusdrycksförsäljningsförordning, att porter med 18 procent inbryggningsstyrka (klass III) må få tillverkas till avsalu inom landet och i försäljningshänseende jämsställas med utländskt vin».

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionerna.

Genom 1923 års maltdryckslagstiftning blev det tidigare, endast för viss tid meddelade starkölsförbudet gällande för framtiden. Bestämmelserna rörande detta förbud finnas inrymda i 23 § i förordningen den 1 juni 1923 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker ävensom i förordningen samma dag angående förbud mot införsel till och försäljning inom riket av exportöl. Dessa bestämmelser innebära förbud mot tillverkning eller försäljning av stark- eller exportöl, vartill räknas maltdrycker tillhörande tredje klassen — sålunda jämväl porter inbryggd med en stamvört, vilkens extrakthalt överstiger 10 ½ procent, s. k. exportporter — för annat ändamål än utförsel ur riket samt för vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller därmed likartat ändamål.

Utskottet.
Gällande
lagstiftning.

Såsom skäl för nämnda förbuds införande åberopades förnämligast, att det icke utan allvarliga olägenheter samt betydande risker ur nykterhetssynpunkt skulle låta sig göra att i enlighet med de regler, som stadgades i 1917 års rusdrycksförsäljningsförordning, ordna handeln med de starkare maltdryckerna.

Utskottets
yttrande.

Vid såväl 1926 som 1930 års riksdagar hava motioner av liknande innehåll som de nu föreliggande väckts, men på hemställan av bevillningsutskottet icke föranlett någon riksdagens åtgärd. I sitt år 1930 avgivna betänkande i ämnet, nr 13, anförde bevillningsutskottet bland annat, att frågan rörande detaljhandelsbolagens organisation vore föremål för undersökning i samband med den pågående allmänna revisionen av rusdrycksförsäljningsförordningen och att det givetvis icke vore lämpligt att taga ståndpunkt till förslaget om rätt att för försäljning inom landet tillverka nämnda maltdryck, innan riktlinjerna för det framtida ordnandet av detaljhandeln med rusdrycker blivit i sammanhang med nämnda utredning utformade.

Den sålunda åsyftade utredningen i fråga om revision av gällande lagstiftning rörande försäljning av rusdrycker pågår alltjämt, och det torde kunna antagas, att jämväl spörsmålet rörande maltdryckernas beskattning och försäljning kommer att göras till föremål för undersökning. Det är uppenbarligen icke lämpligt att, innan nämnda utredningar slutförts, taga ställning till den detaljfråga, som avses i de föreliggande motionerna, och detta desto mindre som denna frågas lösning utan större olägenhet torde kunna anstå.

Utskottet får därför hemställa,

att de likalydande motionerna I: 182 av herrar Nordborg och Lindblad samt II: 246 av herr Lithander m. fl., om tillverkning till avsalu inom landet av porter med 18 procent inbryggingsstyrka, icke måtte föranleda någon riksdagen åtgärd.

Stockholm den 23 februari 1932.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bårg, Boman, Bergman, Björnsson, Nylander i Stockholm, Björklund, Olsson i Golvvasta, Lithander, Olsson i Gävle, Leo, Wijkström, Andersson i Boda, Sjö Dahl, Rydberg, Andersson i Katrineholm, Laurén, Werner, Heiding och Ander.

Reservation

av herrar *Nylander* i Stockholm, *Lithander* och *Laurén*, vilka anfört:

»För starkölsförbudets införande har närmast åberopats, att man borde för framtiden bevara den ur nykterhetssynpunkt särskilt för landsbygdens del avsevärda förmån, som vunnits genom att de starkare, såsom berusningsmedel användbara maltdryckerna på grund av särskilda förhållanden icke funnits tillgängliga. Uppenbarligen syftade man därvid på det egentliga starkölet, medan skälet icke äger tillämpning å porter. Denna dryck varken har eller torde med hänsyn till att den tillgodoser en mera speciellt inriktad smak, som åtminstone icke synes i nämnvärd utsträckning förefinnas bland landsbygdens befolkning, hava någon utsikt att i större omfattning komma att bliva en de breda lagrens konsumtionsvara. Därest såsom vi förutsätta samma försäljningsrestriktioner, som gälla beträffande viner, föreskrivas rörande porter, kan det uppenbarligen icke ur nykterhetssynpunkt framställas någon berättigad erinran mot det i motionerna framställda förslaget. Utan att hava någon som helst betydelse ur nykterhetssynpunkt är förbudet beträffande porter fullkomligt obehövt.

Portern har ur medicinsk synpunkt flera värdefulla egenskaper. Härtill kommer, att flera direkta olägenheter uppstått genom sagda förbud. Den stegrade vinkonsumtionen är åtminstone delvis att tillskriva saknaden av tillgång till starkare maltdrycker. Lagstiftningen gynnar sålunda en utländsk konsumtionsvara på bekostnad av en inhemsk sådan. Ett avskaffande av detta förbud skulle i viss mån öka avsättningen av svenskt korn samt gynna en svensk näring. Medan vinerna äro de enda rusdrycker, som äro fritagna från särskild beskattning, beskattas portern genom maltskatten, och den starkare portern skulle sannolikt kunna tåla en förhållandevis större skattebelastning än de mellanstarka maltdryckerna. Det torde därför kunna antagas, att genom ett bifall till motionerna statskassan skulle erhålla ett icke obetydligt tillskott.

Ett frigivande av starkportern skulle icke på något sätt föregripa den pågående utredningen på rusdryckslagstiftningens område. Enligt motionärernas förslag skulle nämligen denna porter i försäljningshänseende fullt likställas med vinerna. Att i den mån ändrade bestämmelser vidtagas beträffande försäljning av viner samtidigt ändra försäljningsbestämmelserna rörande portern kan givetvis icke föranleda några som helst särskilda svårigheter.

Då emellertid framför allt frågan om skattesatsernas storlek synes böra göras till föremål för utredning, hava vi inskränkt oss till att föreslå en skrivelse i ämnet.

Vi hemställa därför,

att riksdagen måtte, med anledning av de likalydande motionerna I:182 av herrar Nordborg och Lindblad samt II:246 av herr Lithander m. fl., i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville efter verkställd utredning för nästa års riksdag framlägga förslag till sådana ändringar i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker samt förordningen den 1 juni 1923 angående förbud mot införsel till och försäljning inom riket av exportöl, att porter med 18 procent inbryggningsstyrka, hänförlig till maltdryck av tredje klassen, må tillverkas i riket samt där försäljas under enahanda villkor, som gälla beträffande viner.»